

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu

LWR – 4101-06-03/2013
P/13/186

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura we Wrocławiu
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 15/17, 50-044 Wrocław
T +48 71 711 83 00, F +48 71 711 83 50
lwr@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/186 – Funkcjonowanie systemu adopcyjnego w województwie dolnośląskim
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu
Kontroler/Kontrolerzy	1. Paweł Potemski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87017 z dnia 9 sierpnia 2013r. 2. Mariusz Orawczak, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87027 z dnia 3 września 2013r. (dowód: akta kontroli str. 1-4 upoważnienia do kontroli)
Jednostka kontrolowana	Ośrodek Adopcyjny w Dolnośląskim Ośrodku Polityki Społecznej we Wrocławiu
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Klag, Dyrektor Dolnośląskiego Ośrodka Pomocy Społecznej we Wrocławiu (dowód: akta kontroli str.148 – powołanie na Dyrektora DOPS)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie ¹ , mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność Ośrodka Adopcyjnego w Dolnośląskim Ośrodku Polityki Społecznej we Wrocławiu w zakresie prowadzonych postępowań adopcyjnych.
Uzasadnienie oceny ogólnej	Na sformułowanie oceny ogólnej miało wpływ: [1] poprawne określenia zadań Ośrodka w regulacjach wewnętrznych, [2] podejmowanie w procesie adopcyjnym wszystkich działań wymaganych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej ² (dalej: ustawa o wspieraniu rodziny), [3] udzielane kandydatom na rodziców adopcyjnych i rodzinom adopcyjnym wsparcie w szerokim zakresie, [4] prawidłowe przeprowadzania kwalifikacji dziecka do przysposobienia, [5] zgodność prowadzenia szkoleń z zasadami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011 r. w sprawie szkolenia dla kandydatów do przysposobienia dziecka, [5] terminowe i rzetelne sporządzenie i przekazanie Wojewodzie Dolnośląskiemu wymaganych sprawozdań, [6] prawidłowe pozyskiwanie i wydatkowanie środków przeznaczonych na utrzymanie Ośrodka. Na stwierdzone nieprawidłowości złożyły się: [1] niespełnianie przez pracowników wymogów w zakresie kwalifikacji zawodowych, [2] nieterminowe przekazywanie do właściwych jednostek informacji o dzieciach, które mogą być zakwalifikowane do przysposobienia oraz o dzieciach przysposobionych.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz. U. nr 149, poz. 887 ze zm.)

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu
faktycznego

1. Organizacja Ośrodka i kwalifikacje pracowników

Szczegółowa organizacja Ośrodka, w tym prowadzenie dokumentacji osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka oraz prowadzenie procedur przysposobienia dziecka, została określona w statucie i regulaminie organizacyjnym zatwierdzonym przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego w dniu 17 stycznia 2012 r. Szczegółowe zadania realizowane przez ośrodek adopcyjny wynikające z postanowień art.156 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny uwzględniono w aktualnych zakresach obowiązków pracowników Ośrodka. Stosownymi zmianami zwiększono limit etatów DOPS z 34 do 73. Ponadto do zadań Ośrodka dodano zadania szczególne: [1] prowadzenie wojewódzkiego banku danych o dzieciach z terenu województwa dolnośląskiego oczekujących na przysposobienie oraz [2] prowadzenie poradnictwa.

Według stanu na dzień 1 stycznia 2012 r. Ośrodek Adopcyjny zatrudniał 20 osób, w tym 6 pedagogów, 8 psychologów oraz po 1 specjalistę pracy z rodziną i pracowniku socjalnym³, a na dzień 30 czerwca 2013 r. Ośrodek zatrudniał 28 osób, w tym po 11 pedagogów i psychologów⁴.

Zgodnie z postanowieniami art.159 ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny, osoba pracująca w ośrodku adopcyjnym i zajmująca się prowadzeniem procedur przysposobienia lub przygotowaniem osób zgłaszających gotowość do przysposobienia dziecka, obowiązana była do posiada tytuł zawodowy magistra lub tytuł równorzędny na kierunku psychologia, pedagogika, nauki o rodzinie lub prawo, albo tytuł magistra na dowolnym kierunku uzupełniony studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, pedagogiki lub nauk o rodzinie oraz posiadać co najmniej roczny staż pracy z dziećmi w instytucjach, których zakres działania obejmuje opiekę nad dzieckiem lub pracę z rodziną. Spośród zatrudnionych 28 pracowników, 27 w momencie przejścia lub zatrudnienia spełniało ww. wymagania kwalifikacyjne i formalne. Jedna osoba zatrudniona w dniu 14 listopada 2012 r. na stanowisku pedagoga posiadała 3 miesięczny staż zawodowy. Osobę tę zatrudniono na zastępstwo pracownicy przebywającej na urlopie macierzyńskim. Ponadto dyrektor Ośrodka posiadał tytuł zawodowy magistra politologii.

Wszyscy pracownicy korzystali z możliwości podnoszenia kwalifikacji poprzez szkolenia zewnętrzne finansowane ze środków OA lub organizowane przez DOPS ze środków unijnych, jak też w szkoleniach wewnętrznych organizowanych dla wszystkich pracowników Ośrodka. Tematyka szkoleń odpowiadała zakresom wykonywanych obowiązków szkolących się pracowników.

(dowód: akta kontroli str.6-25 statut i regulamin DOPS, 348-363 zakres uzgodnień Regulaminu, 97-107 – notatka służbowa na temat zakresów obowiązków, str.34-40 wykaz pracowników, 41-45 wykaz szkoleń pracowników, 97-107 kwalifikacje pracowników)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono nieprawidłowość polegającą na niespełnieniu przez 2 osoby wymaganych kwalifikacji w zakresie wykształcenia wynikających z postanowień art.158 ust.1 ustawy⁵. W złożonych wyjaśnieniach Pan Dyrektor przyznał, iż nie posiada pełnego wymaganego wykształcenia, podkreślając, iż posiada ukończone podyplomowe studia z zakresu Organizacji Pomocy

³ Ponadto kierownik OA, zastępca kierownika, sekretarka i specjalista ds. organizacyjno prawnych.

⁴ Ponadto Z-ca Dyrektora ds. adopcji, kierownik OA, zastępca kierownika, sekretarka, specjalista ds. .organizacyjno prawnych i pomoc administracyjna.

⁵ Nie posiadały tytułu zawodowego magistra na kierunku psychologia, socjologia, pedagogika, nauki o rodzinie lub prawo oraz co najmniej 3-letni staż pracy w instytucji zajmującej się pracą z dziećmi lub rodziną.

społecznej. Ponadto wskazał, iż nie miało to wpływu na funkcjonowanie Ośrodka i było uzasadnione ekonomicznie, gdyż Ośrodek stanowił dział w ramach DOPS, którego pracą – wedle postanowień regulaminu organizacyjnego - planował, organizował i nadzorował kierownik Ośrodka, tj. osoba wypełniająca wymogi kwalifikacyjne i formalne wobec dyrektora ośrodka adopcyjnego. Zdaniem NIK, mimo iż wg złożonych przez Pana Dyrektora wyjaśnieniach, pracownik zatrudniony na zastępstwo, podczas odbytego stażu wykazał cechy predysponujące go do pracy pedagoga, to jego zatrudnienie nie wypełniało ustawowych wymagań.

(dowód: akta kontroli str.108-147 wyjaśnienia dyrektora: kwalifikacje i staż pracownika)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Postępowania adopcyjne

Opis stanu faktycznego

W badanym okresie zgłoszono do adopcji ogółem 1.251 dzieci, w tym 319 dzieci w I półroczu 2013 r. Nie wszystkie dzieci zgłoszone do adopcji w badanym okresie zostały zakwalifikowane do przysposobienia, albowiem z 1.251 dzieci zakwalifikowano 350, tj. 28,0%. W 763⁶ przypadkach (61,0% zgłoszeń) spowodowane to było odstępniem od kwalifikacji dzieci, m.in. z uwagi na deklarowaną odmowę adopcji, a w 45 przypadkach (3,6% zgłoszeń) błędnym zgłoszeniem dziecka (np. sytuacja prawna dziecka nie była uregulowana).

Liczba dzieci przysposobionych w latach 2012 – 2013 (I półrocze) wynosiła ogółem 229 dzieci, tj. 65,4% zakwalifikowanych dzieci do przysposobienia.

W dniach od 10 do 19 stycznia 2012r. do Ośrodka wpłynęła dokumentacja kandydatów na rodziców adopcyjnych (187 rodzin) ze zlikwidowanych z dniem 31 grudnia 2011r. ośrodków adopcyjno-opiekuńczych. Wg stanu na dzień 20 sierpnia 2013r. dla: 81 rodzin postępowanie zakończyło się przysposobieniem; 9 spraw adopcyjnych było w toku, 3 - czekały na szkolenie, 7 - czekały na dobór dziecka; 75 rodzin zrezygnowało z adopcji, a 11 rodzin zawiesiło postępowanie adopcyjne. Dwie rodziny zostały ocenione negatywnie co do możliwości przysposobienia dziecka, w tym jedna w wyniku negatywnej oceny wstępnej dokonanej przez poprzedni ośrodek adopcyjny, a druga przez Komisję Kwalifikacyjną po nieudanej pierwszej styczności z dzieckiem.

W 2012r. zgłosiły się do Ośrodka, jako kandydaci na rodziców adopcyjnych 122 rodziny. Wg stanu na dzień 20 sierpnia 2013r. dla: 35 rodzin postępowanie zakończyło się przysposobieniem, 15 spraw adopcyjnych było w toku, 12 - czekało na szkolenie, 20 - czekało na dobór dziecka, 33 - zrezygnowały z adopcji, a 7 rodzin zawiesiło postępowanie adopcyjne.

W I półroczu 2013r. zgłosiły się, jako kandydaci na rodziców adopcyjnych 83 rodziny. Wg stanu na dzień 20 sierpnia 2013r. dla: 3 rodzin postępowanie zakończyło się przysposobieniem, 5 - czekało na szkolenie, 10 rodzin czekało na dobór dziecka, 11 rodzin zrezygnowało z adopcji. Odmówiono w wyniku wstępnej oceny prowadzenia postępowania 3 rodzinom, w tym 2 z uwagi na rejonizację.

Z 97 rodzin kandydatów na rodziców adopcyjnych szkolenia ukończyło ogółem 96 rodzin, w tym w 2012r. 40 rodzin (w tym ze zlikwidowanych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych 31 rodzin) i 56 w 2013r. (w tym z ośrodków zlikwidowanych 15 rodzin). Spośród 40 rodzin, które ukończyły szkolenie w 2012r., 22 rodziny przysposobiło dziecko, po 2 rodziny czekały na dobór dziecka, bądź sprawa adopcyjna była w toku lub zawiesiło postępowanie, a 12

⁶ Odstąpienia i błędne zgłoszenia odpowiednio w: I półroczu 2012 r. 152 i 23, II półroczu 2012r. 424 i 10, I półroczu 2013r. 187 i 12 dzieci.

rodzin zrezygnowało z adopcji. Natomiast dla kończących szkolenie na rodziców adopcyjnych w I półroczu 2013 r. – wg stanu na dzień 20 sierpnia 2013r., 10 rodzin przysposobiło dziecko, 6 - zrezygnowało, 20 - czekało na dobór dziecka, 12 spraw adopcyjnych było w toku, a 7 rodzin zawiesiło postępowanie.

W badanym okresie skróceniu uległa średnia długość prowadzenia zakończonych postępowań adopcyjnych od dnia zgłoszenia się kandydatów do przysposobienia dziecka, która w 2012r. wyniosła średnio 9 miesięcy, a w I półroczu 2013r. – 4 miesiące. Natomiast średnia długość prowadzenia zakończonych postępowań adopcyjnych liczona od dnia zgłoszenia dziecka do jego przysposobienia wyniosła w całym kontrolowanym okresie 3,5 miesiąca. Wg wyjaśnień złożonych przez zastępcę Dyrektora DOPS ds. Adopcji na długość prowadzonych procedur adopcyjnych w 2012 r. i 2013 r. miały wpływ: możliwość rozpoczęcia szkoleń dla kandydatów do przysposobienia dziecka dopiero po zatwierdzeniu programów szkoleniowych przez MPiPS w marcu 2012 r.; przejęcie dużej liczby kandydatów ze zlikwidowanych ośrodków adopcyjno – opiekuńczych (w pierwszej kolejności zapraszani na szkolenia); indywidualna gotowość rodzin do przysposobienia dziecka.

W kontrolowanym okresie w Ośrodku nie wystąpił przypadek rozwiązania przysposobienia.

Ośrodek udzielał również wsparcia psychologicznego kobietom w ciąży oraz pacjentkom oddziałów ginekologiczno-położniczych, które sygnalizowały zamiar pozostawienia dziecka bezpośrednio po urodzeniu. Takich porad udzielono:

- 8 kobietom w ciąży i pacjentkom oddziałów ginekologiczno-położniczych w I półroczu 2012 r., z których 5 kobiet zdecydowało się pozostawić swoje dzieci w szpitalu i wyrazić zgodę na ich przysposobienie;
- 19 kobietom (rodzinom) w II półroczu 2012 r., z których 17 zdecydowało się oddać dziecko do adopcji.
- 19 kobiet w I półroczu 2013 r., z których 8 z nich pozostawiło dzieci w szpitalu z zamiarem wyrażenia zgody na przysposobienie. (kolejne 2 matki urodziły już w kolejnym półroczu, decydując się na oddanie dziecka do adopcji).

(dowód: akta kontroli str.260-317 zestawienie pomocy udzielonej matkom, wykaz przysposobień, 435 – rejestry kandydatów, dzieci, 220-231 i 238-259 sprawozdania, 348-353 zestawienie terminowości postępowań o przysposobienie, 426-431 wyjaśnienie przyczyn wydłużenia postępowań).

W celu ustalenia, jak osoby korzystające z Ośrodka oceniają funkcjonowanie adopcji, w trakcie kontroli wysłano kwestionariusze badań ankietowych do 50 losowo wybranych rodzin, w tym: do 20 rodzin, których dokumentację przekazano ze zlikwidowanych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych; 25 zgłoszonych do Ośrodka w 2012 r. i 5 rodzin aplikujących w 2013r. Wypełnione kwestionariusze badań ankietowych przysłało 25 rodzin, tj. 50% do których wysłano ankiety. Z udzielonych odpowiedzi wynikało, że:

- wskazując na czynniki, które wpłynęły na wybór ośrodka, 14 ankietowanych (56%) wskazało na bliską odległość od miejsca zamieszkania, a 6 (24%) - rekomendacje/informacje uzyskane na temat ośrodka od innych osób (w tym z internetu), 4 ankietowanych udzieliło odpowiedzi innej niż powyższe, tj. np. wskazując świecki charakter Ośrodka, możliwość adopcji przez osoby samotne, krótki okres oczekiwania na szkolenie oraz zamknięcie ośrodka adopcyjnego dotychczas prowadzącego postępowanie adopcyjne;
- podając bariery/problemy występujące w procesie adopcyjnym, 12 rodzin wskazało na długotrwałe oczekiwanie na szkolenie , 5 rodziny - na brak dzieci o uregulowanej sytuacji prawnej; zbyt małą liczbę ośrodków adopcyjnych, po 3 rodziny - długotrwałą procedurę przygotowawczą, dużą liczbę niezbędnych do przedstawienia dokumentów, długotrwałe szkolenie, skomplikowane i sztywne przepisy, brak dzieci spełniających oczekiwania, 2 rodziny wskazały, iż nie występują żadne bariery, a jedna rodzina udzieliła innej odpowiedzi

niż powyższe wskazując na długotrwałe oczekiwanie na przedstawienie dziecka do przysposobienia;

- 20 ankietowanych (80%) oceniło wpływ zmian wprowadzonych od 1 stycznia 2012 r. w wyniku wejścia w życie nowych przepisów prawnych na przebieg postępowania adopcyjnego, z których 10 wskazało brak wpływu nowych regulacji prawnych na przebieg postępowania adopcyjnego, 6 rodzin wskazało na wydłużenie procedur adopcyjnych, 1 rodzina - na usprawnienie procedur adopcyjnych; 2 - na komplikacje z przeniesienia spraw do innego ośrodka adopcyjnego, a 1 rodzina - na wydłużenie czasu na szkolenie;

- 24 rodziny (96%) oceniły wsparcie otrzymywane ze strony ośrodka adopcyjnego, jako: bardzo dobre - 12, dobre - 7, a 4 - jako dostateczne; pedagogicznego (23) jako bardzo dobre - 15, dobre - 4, a 4 - jako dostateczne, a wsparcie organizacyjne (w postaci przygotowania wniosków i dokumentów) oceniło na bardzo dobre 15 osób, na dobre - 5 rodzin, na dostateczne - 2 rodziny a 1 rodzina - za niedostateczne;

- 21 ankietowanych (84%) oceniło szkolenie dla kandydatów na rodziców adopcyjnych, z czego bardzo dobrze 15 rodzin, za dobre - 5, a 1 rodzina - dostatecznie;

- 23 rodziny (92%) oceniło przygotowanie kadry ośrodka adopcyjnego, w tym: psychologów, jak: bardzo dobre - 18, dobre - 4, a dostateczne - 1 rodzina; pedagogów: jako bardzo dobre - 18, dobre - 4, a - jako dostateczne; a pozostałych pracowników oceniło 22 ankietowanych, w tym bardzo dobrze 15 rodzin, dobrze 5 rodzin, a dostatecznie i niedostatecznie po 1 rodzinie;

- 21 rodzin (84%) oceniło zaangażowanie kadry ośrodka adopcyjnego, w tym: psychologów i pedagogów jako: bardzo dobre - 17, dobre - 3, a dostateczne 1 rodzina; a pozostałych pracowników 20 ankietowanych oceniło za bardzo dobre 15 rodzin, dobrze 2 rodziny, a dostatecznie 3 rodziny;

- pod względem liczby pracowników ankietowani ocenili następująco: psychologów (20) bardzo dobrze 11 rodzin, dobrze - 7, a dostatecznie i niedostatecznie po 1 rodzinie; pedagogów (20) bardzo dobrze - 12, dobrze - 7, a dostatecznie - 1 rodzina; pozostali pracownicy (19) bardzo dobrze - 9, dobrze - 8, a dostatecznie - 2 rodziny;

- warunki lokalowe ankietowani (23) ocenili jak: bardzo dobre 15 rodzin, dobre - 6, a dostateczne - 2 rodziny, natomiast wyposażenie (21) oceniono jako: bardzo dobre - 13, dobre - 6, a dostateczne - 2 rodziny

- atmosferę w ośrodku ankietowani (24) ocenili jako: bardzo dobrą 1 rodzin, dobrą - 5, a dostateczną - 2 rodziny, natomiast dostępność ośrodka (dni i godziny pracy) za bardzo dobrą - 13, dobrą - 8, a dostateczną - 3 rodziny;

-tylko jedna z 25 rodzin wskazała na niezapewnienie intymności w przebiegu procedur adopcyjnych, wskazując na niezasadną obecność pracownika podczas rozmowy wstępne

Ponadto 12 ankietowanych wskazało na dokonanie następujących zmian w funkcjonowaniu ośrodków adopcyjnych: skrócenie czasu oczekiwania na szkolenie (2 rodziny), usprawnienie procedury regulującej sytuację prawną dziecka (3), indywidualne kryteria wiekowe przyznawanych dzieci (1), wprowadzenie szkoleń zamiejscowych (1), dostosowanie zakres szkoleń (praktyka w Domu Dziecka (1), spotkania z rodzicami adopcyjnymi (1), szkolenia indywidualne nastawione na rozwiązywanie problemów rodziców adopcyjnych(1)), precyzyjne określenie kryteriów finansowych dla rodziców adopcyjnych (1), zorganizowanie grupy wsparcia rodziców adopcyjnych (1).

Do problemów zdefiniowanych w ramach funkcjonującego systemu adopcyjnego i podjętych działań je rozwiązujących ustosunkował się dyrektor Ośrodka, który wskazał na:

- a) *Brak uprawnień na umieszczenie dziecka z nieuregulowaną sytuacją prawną w rodzinach, które ukończyły szkolenie na rodziców adopcyjnych. Skierowano pisma do MPiPS oraz posłów na sejm Rzeczypospolitej Polskiej, w celu zmiany prawa w tym zakresie.*
- b) *Występujące utrudnienia przy postępowaniu adopcyjnym stwarzane przez rodziców zastępczych bądź rodzin prowadzących rodzinne domy dziecka, w przypadku przysposobienia dziecka z uregulowaną sytuacją prawną, którzy to rodzice nie zamierzają przysposobić dziecka mimo składanych deklaracji (niemożliwe do wyegzekwowania). Uczestniczo w pracach zespołów organizatorów pieczy zastępczej w celach doradczych.*
- c) *Szczątkowe informacje przekazywane na temat dziecka zgłoszonego do adopcji przez instytucje je zgłaszające OA (wymagające uciążliwych i długotrwałych postępowań wyjaśniających) lub uniemożliwianie przez te jednostki sporządzenia diagnozy dziecka przez psychologa i pedagoga z OA (jedynie przekazują wymaganą „kartę dziecka”). Prowadzono rozmowy z organizatorami pieczy zastępczej w celu usprawnienia współpracy.*
- d) *Brak jednoznacznych wytycznych dotyczących wykładni na temat niekaralności kandydatów na rodziców adopcyjnych oraz określenia sytuacji finansowej na podstawie zeznań podatkowych. Zwrócono się o wytyczne do MPiPS, wykorzystując napływające orzecznictwo sądowe.*
- e) *Utrudniona współpraca z sądami rodzinnymi, m.in. poprzez: długotrwałe postępowania o przysposobienie, nieterminowe przesyłanie postanowień o pozbawieniu władzy rodzicielskiej oraz ustalenia opiekuna prawnego (ponad 7 dni od uprawomocnienia się postanowienia o pozbawieniu władzy rodzicielskiej⁷), wzywianie na rozprawę o przysposobienie rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej bądź ustanowienie opiekunami prawnymi osoby spokrewnione (co utrudnia postępowanie adopcyjne), zlecenie sporządzania opinii o rodzicach wskazanych przez rodziców biologicznych przy tzw. 'adopcjach ze wskazaniem'. Zorganizowano spotkanie z sędziami sądów rodzinnych zapoznając ich z występującymi trudnościami w postępowaniach adopcyjnych.*
- f) *Utrudnione pozyskanie rodziców adopcyjnych dla dzieci, z którymi rodzice pozbawieni władzy rodzicielskiej utrzymują kontakty, do czego uprawnia art.113 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Prowadzono rozmowy z organizatorami pieczy zastępczej w celu usprawnienia współpracy.*
- g) *Funkcjonowanie Ośrodka utrudnia sposób finansowaniem, tj. przekazywanie samorządowi województwa środków finansowych w transzach, co uniemożliwia płynne finansowanie poszczególnych zadań oraz skutkowało odraczaniem niektórych wydatków do czasu otrzymania kolejnej transzy środków finansowych.*
- h) *Ponadto Ośrodek wystąpił do Urzędu Miejskiego we Wrocławiu z celem podjęcia inicjatywy udzielenia wsparcia rodzicom adopcyjnym w procedurze rekrutacji ich dzieci do przedszkoli*

(dowód: akta kontroli str.260-317 wyjaśnienie Dyrektora dot. problemów/barier, str.364-415 ankiety, 435 rejestr kandydatów)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

⁷ Terminy wynikające z postanowień art. 109 §4 i art. 149 §5 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.

3. System weryfikacji i przygotowanie kandydatów na rodziców adopcyjnych

Opis stanu faktycznego

3.1. Wszystkie zgłoszenia (wnioski o pomoc w przysposobieniu dziecka), jakie wpłynęły do Ośrodka w badanym okresie, zarówno będące kontynuacją działań zlikwidowanych ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, jak i złożone przez kandydatów na rodziców adopcyjnych bezpośrednio do kontrolowanej jednostki, zostały zarejestrowane w Ośrodku i podjęto wobec nich działania w ramach postępowania adopcyjnego. Wnioski te były przyjmowane (rejestrowane) z zachowaniem właściwej kolejności. W I półroczu 2013 r., z uwagi na określenie w statucie Ośrodka prowadzenia postępowań adopcyjnych dla rodzin z terenu województwa dolnośląskiego, odmówiono 2 rodzinom (kandydatom na rodziców adopcyjnych) spoza województwa dolnośląskiego przyjęcia wniosku, proponując zwrócenie się do ośrodków prowadzących postępowania adopcyjne na terenie województwa ich zamieszkania.

Szczegółowym badaniem objęto, podjęte przez Ośrodek działania wobec kandydatów na rodziców adopcyjnych określonych w art. 156 ust.1 pkt 6-8 ustawy o wspieraniu rodziny, losowo wybrane 50 postępowań⁸ prowadzonych w latach 2012-2013 (I półrocze), poczynając od zarejestrowania do ostatniej czynności podjętej w postępowaniu do dnia 20 sierpnia 2013 r.

Pierwsze działania (m.in. przeprowadzenie badań diagnostyczno-konsultacyjnych lub wywiadu adopcyjnego) wobec kandydatów na rodziców adopcyjnych: przekazanych ze zlikwidowanych ośrodków adopcyjnych podejmowano w terminie od 11 dni do 473 dni licząc od dnia przeprowadzenia ostatniego spotkania informacyjnego z tymi kandydatami⁹; wobec składających wnioski w 2012 r. stosowne działania podejmowano od 0 do 357 dni, od dnia złożenia wniosku; wobec składających wnioski w I półroczu 2013r. (4 z 5) działania podejmowano od 84 do 180 dni¹⁰. Kandydatów, którzy zgłosili się ze świadectwem ukończonego szkolenia, diagnozowano pod kątem aktualnej motywacji do przysposobienia dziecka, a przy braku w dokumentacji opinii o kwalifikacjach osobistych i motywacji do przysposobienia dziecka, przeprowadzano badania psychologiczno-pedagogiczne oraz wywiad adopcyjny. Wobec pozostałych kandydatów, którzy nie posiadali ww. świadectwa, przeprowadzano diagnozę psychologiczno-pedagogiczną (w tym badania testowe, wywiad adopcyjny oraz analizę wymaganej dokumentacji w zakresie spełniania wymogów formalnych – wynikające z art.161 ust.2 ustawy), opiniowano kandydatów, a w przypadku oceny pozytywnej kierowano na szkolenie.

Na podstawie art. 156 ust. 1. pkt 8 ustawy o wspieraniu rodziny Ośrodek sporządzał badania diagnostyczno-konsultacyjne na zlecenie sądu w ilości 17 badań (w badanej próbie), z tego 5 w 2012 r. i 12 w I półroczu 2013 r.

W kontrolowanym okresie oceniono negatywnie dwie rodziny – kandydatów na rodziców adopcyjnych przez Komisję Kwalifikacyjną, w tym jedną z uwagi na stan zdrowia psychicznego kandydatów, a drugą po nieudanej pierwszej styczności z dzieckiem. Kandydaci nie wnosili odwołania ani skarg w związku z negatywną oceną.

W Regulaminie organizacyjnym Ośrodka przewidziano Działalność Komisji Kwalifikacyjnej Ośrodka złożonej z pracowników Ośrodka, którą powołano i określono tryb pracy zarządzeniem Dyrektora DOPS z dnia 13 czerwca 2012r. W Ośrodku przyjęto czynne uczestnictwo pracowników ośrodka adopcyjnego przygotowujących dokumentację do przysposobienia w pracach Komisji Kwalifikacyjnej (skład co najmniej 5 osobowy i Przewodniczący¹¹) z prawem podejmowania ostatecznych decyzji dotyczących zakwalifikowania kandydatów do przysposobienia.

⁸ W 2012 r. - 24 postępowania oraz w 2013 r. I półrocze - 6 postępowań (w tym 4 kandydatów na rodziców adopcyjnych posiadało badania psychologiczne)

⁹ Które miały miejsce w OA w dniach 25-30 stycznia 2012r.

¹⁰ W pozostałych przypadkach podjęcie pierwszej czynności przerwała rezygnacja kandydatów(5), zawieszenie postępowania (1), bądź finalizowanie postępowania o przysposobienie (3).

¹¹ Zastępca Dyrektora DOPS ds. Adopcji bądź osoba przez niego wyznaczona.

(dowód: akta kontroli str.26-30 zasady obowiązujące przy przysposobieniu, 31-33 powołanie Komisji Kwalifikacyjnej, 61-66 wykaz posiedzeń Komisji Kwalifikacyjnej, 426-431 zakres działania Komisji Kwalifikacyjnej, 432-434 badanie kandydatów)

Uwagi dotyczące badanej działalności

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli działanie Komisji Kwalifikacyjnej z czynnym udziałem członków Komisji w podejmowaniu decyzji dotyczących zakwalifikowania kandydatów do przysposobienia, którzy sporządzają dokumentację adopcyjną, może mieć wpływ na obiektywizm podejmowanych decyzji.

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki nie stwierdzono nieprawidłowości w zbadanym zakresie, z wyjątkiem wymienionej uwagi.

3.2. W badanym okresie Ośrodek nie zlecał prowadzenia szkoleń podmiotom zewnętrznym. Szkolenia prowadzali pracownicy Ośrodka, w tym w oparciu o program: „Kochania godne”; „PRIDE” Towarzystwa Nasz Dom; „Rodzina” Stowarzyszenia Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych Pro Familia.

Szkolenia dla kandydatów na rodziców adopcyjnych rozpoczęto od kwietnia 2012r., w związku z oczekiwaniem na zatwierdzenie przez MPiPS programów szkoleniowych, które miało miejsce dla: 'PRIDE' w dniu 14 marca 2012 r. a 'Rodzina' – 27 marca 2012r.¹² Do końca lutego 2013 r. rozpoczęto 7 szkoleń, w tym 2 wg programu 'PRIDE' oraz 5 wg programu 'Rodzina'¹³. Pracownicy Ośrodka opracowali autorski program szkoleniowy dla kandydatów na rodziców adopcyjnych pn. „Kochania godne”, który został zatwierdzony przez MPiPS w dniu 21 listopada 2012 r. (decyzją nr 28/2012/RA). Do 30 czerwca 2013r. przeprowadzono 5 cykli szkolenia „Kochania godne”¹⁴.

Szkolenia (16 osobowe), składające się z 11 sesji szkoleniowych trwających od 3 do 8 godzin¹⁵, odbywały się w sali szkoleniowej Ośrodka w dni robocze w godzinach popołudniowych. Z uwagi na dużą liczbę osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka – głównie dla osób spoza Wrocławia - przeprowadzono 2 szkolenia w soboty.

Z 97 rodzin kandydatów na rodziców adopcyjnych szkolenia ukończyło ogółem 96 rodzin, w tym w 2012 r. 40 rodzin (w tym z ośrodków zlikwidowanych 31 rodzin) i 56 w 201 r. (w tym z ośrodków zlikwidowanych 15 rodzin). Spośród 40 rodzin, które ukończyło szkolenie w 2012 r., 22 rodziny przysposobiło dziecko, po 2 rodziny czekały na dobór dziecka, bądź sprawa adopcyjna była w toku lub zawiesiło postępowanie, a 12 zrezygnowało z adopcji. Natomiast dla kończących szkolenie na rodziców adopcyjnych w I półroczu 2013 r. – wg stanu na dzień 20 sierpnia 2013 r., 10 rodzin przysposobiło dziecko, 6 - zrezygnowało, 20 czekało na dobór dziecka, 12 spraw adopcyjnych było w toku, a zawiesiło postępowanie 7 rodzin.

W przypadku osób niepozostających w związku małżeńskim, świadectwo ukończenia kursu otrzymywało każde z nich, a małżeństwa otrzymywało jedno świadectwo¹⁶. W latach 2012-2013 (I półrocze) wydano łącznie 99 świadectw ukończenia szkoleń, z tego w I półroczu 2012 r. - 9 świadectw, II półroczu 2012 r. 33 świadectwa, a w pierwszym półroczu 2013 roku - 57 świadectw ukończenia szkolenia. W I półroczu 2013r. jedno małżeństwo zrezygnowało z udziału w szkoleniu.

Z badanej próby 50 rodzin kandydatów na rodziców adopcyjnych, w szkoleniu organizowanym przez Ośrodek uczestniczyło 25 rodzin. Długość oczekiwania kandydatów na rodziców adopcyjnych na szkolenie wynosiła:

- dla kandydatów na rodziców adopcyjnych przekazanych ze zlikwidowanych ośrodków adopcyjno opiekuńczych od 4 do 355 dni, średnio 186 dni, licząc od dnia 29 marca 2012 r.¹⁷
- dla kandydatów, którzy złożyli wnioski w 2012 r. licząc od daty zarejestrowania zgłoszenia o adopcję do dnia szkolenia. od 169 do 343 dni, średnio 250 dni.

¹² Odpowiednio decyzjami nr 4/2012/RA i ; 6/2012/RA.

¹³ Odpowiednio w terminach 2.04-25.06.2012r.(tylko z likwidowanych) i 1.10-10.12.2012 r. (PRIDE); 12.04-5.07.2012r. (tylko z likwidowanych), 20.09-1.12.2012r., 3.10-5.12.2012r., 30.10.2012r.-22.01.2013r. i 27.02-15.05.2013r. (Rodzina)

¹⁴ W dniach: 28.02-23.05.2013r., 4.03-20.05.2013r., 19.03-4.06.2013r., 13.04-8.06.2013r.;20.04-15.06.2013r.

¹⁵ Rodzina 3 godziny, PRIDE – 3,5 godziny, 'Kochania godne' – 3,5 godziny, a dla sobotnich 8 godzin.

¹⁶ Podobnie jako osoby samotne. Szkolenia ukończyły 3 pary niebędące w związku małżeńskim.

¹⁷ otrzymania decyzji MPiPS o zatwierdzeniu szkolenia „Rodzina”

Natomiast długość oczekiwania kandydatów na rodziców adopcyjnych na rozpoczęcie szkolenia od wydania przez Komisje Kwalifikacyjnej wskazania na uczestnictwo w szkoleniu wynosiła w badanej próbie 25 rodzin od 1 do 186 dni, średnio 36 dni. W okresie objętym kontrolą nie było przypadków zobligowana kandydatów, którzy ukończyli wcześniej szkolenie zorganizowane przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze do odbycia powtórnego szkolenia lub uzupełnienia jego zakresu.

(dowód: akta kontroli str.181-193 wykaz szkoleń kandydatów, 194-197 informacja na temat szkoleń, 198-203 decyzje MPIPS dopuszczające szkolenia; 432-434 badanie kandydatów)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w zakresie przeprowadzania szkoleń kandydatów na rodziców adopcyjnych nie stwierdzono nieprawidłowości.

3.3 W latach 2012-2013 (I półrocze) Ośrodek udzielił 2.502 porad kandydatom na rodziców adopcyjnych, z tego w 2012 r. – 1.608 porad, a w 2013 r. (I półrocze) – 894 porad. Wsparcie dotyczyło zagadnień występujących w procesie przygotowania kandydatów do przysposobienia dzieci i w trakcie procesu adopcyjnego, w tym, m.in. wsparcia prawnego dotyczącego procedury i warunków uczestnictwa w postępowaniu oraz psychologicznego na każdym etapie postępowania. Ośrodek sporządzał kandydatom wnioski o przysposobienie dziecka, pomagał w kompletowaniu wymaganych dokumentów. Nie wystąpiły przypadki odmowy udzielenia wsparcia kandydatom na rodziców adopcyjnych.

W latach 2012-2013 (I półrocze) Ośrodek udzielił wsparcia i porad dla 565 funkcjonującym już rodzin adopcyjnych, z tego w 2012 r. - 381 porad, a w 2013 r. (I półrocze - 184 porad. Nie wystąpiły przypadki odmowy udzielenia wsparcia rodzinom adopcyjnym.

(dowód: akta kontroli str.213-219 wykaz i zakres udzielonego wsparcia przed adopcyjnego i po adopcyjnego, 220-231 i 238-259 – sprawozdania z działalności OA)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki we wskazanym zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo przedstawionej uwagi, ocenia działalność systemu weryfikacji i przygotowania przez Ośrodek kandydatów na rodziców adopcyjnych.

4. Kwalifikacja dzieci do przysposobienia

Opis stanu faktycznego

Informacje o dzieciach, które mogą być zakwalifikowane do przysposobienia Ośrodek pozyskiwał z: placówek opiekuńczo-wychowawczych z terenu Dolnego Śląska, organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej działających w powiatach województwa dolnośląskiego (m. in. z powiatowych centrów pomocy rodzinie, miejskich ośrodków pomocy społecznej), rodzinnych form pieczy zastępczej (rodzinnych domów dziecka, zawodowych rodzin zastępczych), placówek służby zdrowia, zakładów opiekuńczo – leczniczych, sądów rodzinnych.

Analiza dokumentacji losowo wybranych 60 przypadków przysposobienia dziecka wykazała, że sytuacja prawna dzieci zakwalifikowanych do adopcji była uregulowana, z wyjątkiem 4, gdzie nie upłynął jeszcze 6 tygodniowy termin na zrzeczenie się dzieci przez ich matki.

Z analizy dokumentów wynikało, że w każdym przypadku kwalifikacja dziecka do przysposobienia obejmowała elementy wymienione w art. 166 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny, tj. diagnozę psychologiczną dziecka, określenie specyfiki potrzeb dziecka w kontekście prawidłowego doboru rodziny, ocenę stopnia możliwości nawiązania przez dziecko więzi emocjonalnej w nowej rodzinie dokonywaną przez psychologa i ustalenie sytuacji prawnej rodzeństwa dziecka.

Długość trwania postępowania w tym zakresie była prowadzona w granicach 14 dni, tj. zgodnie z art. 164 ust.5 ustawy o wspieraniu rodziny. W 42 przypadkach (87,5%) długość ta licząc od daty pozyskania pierwszej informacji o dziecku, które może być przysposobione

do daty sporządzenia kompletnej karty dziecka i kwalifikacji dziecka wynosiła do 14 dni. W 6 przypadkach kwalifikacja trwała odpowiednio 53, 34, 22, 19, 17 i 15 dni z uwagi na długotrwałe, niezależne od Ośrodka gromadzenie dokumentacji medycznej dzieci¹⁸.

Długość trwania kwalifikacji dziecka licząc od daty pozyskania pierwszej informacji o dziecku do wskazania kandydata na rodzica adopcyjnego wynosiła w 35 przypadkach (72,9%) od 0 do 14 dni, a w pozostałych 13 przypadkach doboru dokonały ośrodki prowadzące bazy danych.

(dowód: akta kontroli str.432-434 badanie dzieci, 260-317 informacja na temat źródeł informacji, 428-431 wyjaśnienia terminów ponad 14 dniowych)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Ośrodek w zakresie kwalifikacji dzieci do przysposobienia.

5. Współpraca pomiędzy jednostkami systemu adopcyjnego, gromadzenie i wymiana danych

Opis stanu faktycznego

5.1 Dokumenty gromadzone i przetwarzane w Ośrodku dotyczące adopcji dzieci przechowywano w zabezpieczonej wersji papierowej oraz elektronicznej. W Ośrodku wprowadzono „Politykę bezpieczeństwa systemów informatycznych służących do przetwarzania danych osobowych w DOPS we Wrocławiu”, regulującą gromadzenie i przetwarzanie danych informatycznych, a dostęp do pomieszczeń, w których przetwarzano ww. dane posiadały uprawnione i upoważnione osoby bezpośrednio związane z nadzorem nad systemem informatycznym. Kopie bezpieczeństwa na płytach CD (zarejestrowanych w GIODO zbiorów danych osobowych w wersji elektronicznej) przechowywano w metalowej szafie usytuowanej w pomieszczeniu Archiwum DOPS.

Stosownie do art.40 ustawy o ochronie danych osobowych, przetwarzanie danych zostało zgłoszone do GIODO.

Ogłędziny miejsca i sposobu przechowywania dokumentacji adopcyjnych w Ośrodku określone w art. 161 ustawy o wspieraniu rodziny przeprowadzone w dniu 16 i 17 września 2013 r. w obecności m.in. zastępcy dyrektora DOPS ds. Adopcji, wskazały, że dane osobowe przechowywane były w sposób zapewniający ich ochronę tych.

(dowód: akta kontroli str.149-155 informacja o prowadzonych bazach, 156-171 uregulowania dot ochrony danych w DOPS, 172-173 zaświadczenia z GIODO, 174-179 wykaz osób upoważnionych, 180 protokół oględzin miejsc gromadzenia informacji)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu faktycznego

5.2 W okresie od 1 stycznia 2012 r do 30 czerwca 2013 r. Ośrodek przekazał do Wojewódzkiego Banku Danych dokumentację dotyczącą 364 przypadków kwalifikacji dziecka do przysposobienia wraz z kartą i dokumentacją dziecka w sytuacjach niepozyskania kandydata do przysposobienia. Badaniem kontrolnym objęto próbę 37 spraw¹⁹, tj. 10,2% zgłoszonych do WBD.

Zgodnie z art. 164 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o sytuacji prawnej umożliwiającej przysposobienie dziecka ośrodek adopcyjny dokonuje kwalifikacji dziecka do przysposobienia oraz w przypadku niepozyskania

¹⁸ W tym oczekiwanie na wyniki badań na HIV (1 przypadek).

¹⁹ W tym z: Jeleniej Góry -8, APA – 2, OA -27.

kandydata do przysposobienia tego dziecka przesyła je wraz z kartą dziecka oraz dostępną dokumentacją medyczną i psychologiczną dotyczącą dziecka do ośrodka adopcyjnego prowadzącego wojewódzki bank danych.

W 11 przypadkach dokumentację przekazano do WBD z przekroczeniem 14 dniowego terminu wynikającego z ww.art.164 ust. 5 ustawy. Przekroczenie terminu mieściło się w przedziale od 1 dnia do 55 dni²⁰.

Zastępca Dyrektora DOPS ds. Adopcji w złożonych wyjaśnieniach wskazała, iż opóźnienia 1-3 dniowe wynikały z dużej liczby zgłoszeń dzieci przez organizatorów pieczy zastępczej i koniecznością wyjazdów pracowników OA w celu diagnozy, lecz kwalifikacji dziecka dokonano w terminie 14 dniowym. W pozostałych przypadkach nie była możliwe przeprowadzenie diagnozy dziecka w terminie 14 dniowym z przyczyn niezależnych od Ośrodka²¹, co odsunęło termin kwalifikacji dziecka.

W 1 przypadku stwierdzono, że WBD przekazał dokumentację do ośrodków adopcyjnych na terenie województwa, pozostałych ośrodków prowadzących WBD i Centralną Bazę Danych z przekroczeniem 3-dniowego terminu, wynikającego z art.164 ust.6²² ustawy o wspieraniu rodziny – opóźnienie jednodniowe.

Zastępca Dyrektora DOPS ds. Adopcji w złożonych wyjaśnieniach wskazała, iż opóźnienie spowodowane było trudnościami organizacyjnymi w okresie urlopowym.

W badanej próbie, w 5 sprawach nastąpiło przysposobienie dziecka, w tym w 1 przypadku przekroczone 7 dniowy termin – wynikający z postanowień art.171 ustawy - na powiadomienie pozostałych ośrodków adopcyjnych prowadzących WBD o uprawomocnieniu się postanowienia sądu o przysposobieniu - opóźnienie trzynastodniowe.

Zastępca Dyrektora DOPS Adopcji w złożonych wyjaśnieniach wskazała, iż Ośrodek nie był informowany przez sąd o terminie rozprawy o przysposobienie, a także o fakcie uprawomocnienia się postanowienia w tej sprawie. Z dniem pozyskania takiej informacji od opiekuna prawnego dziecka dokonano stosownego powiadomienia ośrodków prowadzących banki danych.

Dodatkowo badaniem kontrolnym objęto przekazanie przez OA WBD 50 zgłoszeń z ośrodków adopcyjnych prowadzących WBD do ośrodków adopcyjnych na terenie Dolnego Śląska. Z 2.147 spraw przekazanych w badanym okresie, w 1 przypadku stwierdzono jednodniowe przekroczenie terminu wynikające z art.164 ust. 6 ustawy.

Zastępca Dyrektora DOPS ds. Adopcji w złożonych wyjaśnieniach wskazała, iż opóźnienie wynikało z wpływu informacji o dziecku do DOPS OA w piątek, a pracownik odpowiedzialny za prowadzenie WBD otrzymał zadekretowaną informację w poniedziałek, którą przekazano następnego dnia do wojewódzkich baz danych.

(dowód: akta kontroli str.67 protokół z losowania, 68-96 wyjaśnienie w sprawie nieprawidłowości)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w wyżej wymienionym zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości: [1] nieterminowe przysyłanie do WBD informacji dotyczącej kwalifikacji dziecka do przysposobienia wraz z kartą i dokumentacją dziecka w przypadku niepozyskania kandydata do przysposobienia z przekroczeniem 14 dniowego terminu wynikającego z art. 164 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny, [2] nieterminowe przysyłanie do pozostałych ośrodków adopcyjnych prowadzących bazy danych informacji o przysposobieniu dziecka z przekroczeniem 7 dniowego terminu wynikającego z art. 171 ustawy o wspieraniu rodziny; [3] nieterminowe przekazanie dokumentacji dzieci do pozostałych ośrodków adopcyjnych na terenie województwa dolnośląskiego bądź do ośrodków adopcyjnych prowadzących bazy danych informacji o przysposobieniu dziecka z

²⁰ Przekroczenie terminu wynosiło: 1 dzień w 4 przypadkach, 2 dni – 2 przypadki i po 1 przypadku: 3, 9, 12,14, 55 dni.

²¹ Wypadek losowy opiekuna, choroba dziecka, a w 2 przypadkach brak kompletnej niezbędnej dokumentacji medycznej.

²² Przekazania przez OA prowadzący WBD w terminie 3 dni od dnia otrzymania dokumentów (po niedanej adopcji w OA), przekazuje te dokumenty do ośrodków adopcyjnych na terenie województwa oraz do ośrodków adopcyjnych prowadzących wojewódzkie banki danych w pozostałych województwach celem poszukiwania dla dziecka rodziny przysposabiającej

przekroczeniem 3-dniowego terminu wynikającego z art. 164 ust.6 ustawy o wspieraniu rodziny.

Opis stanu faktycznego

5.3 Ośrodek w ramach współpracy z innymi instytucjami gromadził informacje o sytuacji prawnej, rodzinnej, zdrowotnej zgłaszanych dzieci i ich rodzin, które pozyskiwał z: placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków pomocy społecznej i organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej z terenu Dolnego Śląska; rodzinnych form pieczy zastępczej, placówek służby zdrowia i oświaty, policji, zakładów karnych, sądów rodzinnych i kuratorów sądowych. Ponadto w ramach współpracy ze środowiskiem lokalnym uczestniczono w postępowaniach prowadzonych w stosunku do dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (np. obecność na posiedzeniach zespołów do spraw pieczy zastępczej, podczas którego dokonywano oceny zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej) oraz udział w pracach zespołu do spraw oceny sytuacji dziecka (mające miejsce w placówkach opiekuńczo-wychowawczych). Na zlecenia sądów nadzorowano i raportowano okres osobistej styczności kandydatów na rodziców z przysposobionymi dziećmi oraz oceniano na podstawie badań psychologiczno-pedagogicznych oraz wywiadów rodziców uczestniczących w przysposobieniach wewnątrzrodzinnych.

(dowód: akta kontroli str.340-347 informacja na temat współpracy)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie, nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości ocenia działalność Ośrodka w zakresie współpracy i wymiany danych dotyczących adopcji.

6.Kontrole i sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

W badanym okresie Ośrodek nie był kontrolowany przez za służby Marszałka Województwa Dolnośląskiego, nie przeprowadziły audytu działalności Ośrodka.

Wymagane na podstawie postanowień art.174 ustawy o wspieraniu rodziny półroczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemie pieczy zastępczej z działalności Ośrodka były sporządzane rzetelnie i terminowo przekazywane do Wojewody Dolnośląskiego, tj. przed upływem terminów określonych Rozporządzeniem MPIPS z dnia 22 lutego 2012 r.²³

(dowód: akta kontroli str.220-231 i 238 -259 sprawozdania z działalności OA)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prawidłowość (rzetelność) sporządzenia i przekazania Wojewodzie Dolnośląskiemu wymaganych sprawozdań.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

²³ W sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. nr 240 ze zm.)

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, wnosi o:

1. Zatrudnianie na stanowiskach merytorycznych osób spełniających warunki co do wykształcenia i stażu pracy stosownie do wymagań ustawy o wspieraniu rodziny.
2. Podjęcie działań w kierunku zachowania terminowości przekazywania do innych właściwych podmiotów informacji o dzieciach, które mogą być zakwalifikowane do przysposobienia oraz o dzieciach zakwalifikowanych do adopcji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK we Wrocławiu.

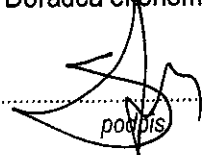
Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wrocław, dnia 31 października 2013r.

Kontroler nadzorujący
Andrzej Siekierka
Doradca ekonomiczny

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu

Dyrektor
DYREKTOR
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
we Wrocławiu
.....
Zdzisław Poręba
Wiceprezident